N°. 264.   1850.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post, is ... in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en ... cents voor afzonderlijke nommers.

DONDERDAG 7 NOVEMBER.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

N E D E R L A N D E N.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 2den November 1850, n°. 50, is benoemd tot kantonregter te Oldeberkoop mr. *J. A. Fontein*, thans substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Sneek.

Sedert de laatst gedane bekendmaking (*Staats-courant* van den 3den October 1850) zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

een octrooi, in dato 5 November 1849, voor den tijd van tien jaren verleend aan David Napier en James Murdock Napier, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij A. S. Preston te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in zeekompassen, waardoor die zelfregistrerend gemaakt worden om den koers van het schip aan te wijzen, voor zoover die door het kompas kan gekend worden;

een octrooi, in dato 26 November 1849, voor den tijd van tien jaren verleend aan J. Pughe, woonachtig te Ashford in Engeland, domicilium gekozen hebbende bij J. Dixon te Amsterdam, op de invoering van verbeteringen, aangebragt bij de stoommachines en pompen, voornamelijk bestaande in eene nieuwe wijze om den damp af de vloeistof uit den cylinder te doen vloeijen, en dezen spoediger te ledigen;

een octrooi, in dato 26 December 1849, voor den tijd van tien jaren, gerekend van den 9den December 1848 af, verleend aan William Smith en Comp. te Rotterdam, op de invoering van een werktuig, dienende tot het modelleren van fijn en grof pottebakkerswerk;

een octrooi, in dato 2 Februarij 1850, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van Mei 1849 af, verleend aan V. Huijttens, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij H. Gregoire te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in de bereiding van leder.

Bij den Minister van Finantien is, onder het postmerk *Enkhuizen* van den 3den dezer, in verschillende waarden, ontvangen eene som van f 16.43½, welke de onbekende inzender verklaard heeft nog ter zake van successie-regten aan de schatkist verschuldigd te zijn.

's Gravenhage, den 5den November 1850.

De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.

De Minister van Finantien, in aanmerking nemende, dat bij de algemeene verspreiding onder de ingezetenen van de stukken van ... en 5 *cents*, naar de wet van 1816 geslagen, waarvan de inwisseling volgens Zijner Majesteits besluit van den 13den September jl. (*Staatsblad* n°. 60) uiterlijk op den 29sten dezer moest plaats hebben, sommigen zouden hebben kunnen belet zijn, om zich van die stukken tijdig te ontdoen, en willende aan de bezwaren deswege te gemoet komen, heeft het Agentschap van 's Rijks Schatkist te *Amsterdam*, de betaalmeesters in de arrondissementen en de ontvangers der belastingen gemagtigd, om de opgemelde specien alnog bij voortduring in te wisselen op den voet der bekendmaking van den 16den September laatstleden, en om die ook in betaling aan te nemen tot en met *Zaturdag den 16den November* 1850.

's Gravenhage, den 29sten October 1850.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

De Minister van Finantien, ondervindende dat de omloop van vreemde koperen munten in dit Rijk, ongeacht de meermalen daartegen gerigte waarschuwingen, steeds blijft aanhouden, brengt nogmaals ter algemeene kennis, dat die munten op Nederlandsch grondgebied geen wettigen koers hebben, of gangbaar zijn; dat dezelve in alle publieke kassen worden uitgeschoten en afgewezen, en niemand alzoo verpligt is die in betaling aan te nemen.

's Gravenhage, den 28sten December 1849.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

De Minister van Finantien noodigt bij deze een ieder uit, die verlangen mogt, dat zijne brieven naar Amsterdam, Rotterdam of andere plaatsen alwaar eene koopmansbeurs bestaat, bestemd, op die beurs, in plaats van aan de woonhuizen der geadresseerden van wege het postkantoor besteld of verkrijgbaar gesteld worden, tegen betaling van niet meer dan het daarvoor verschuldigde port, om zulks op het adres dier brieven aan te duiden door de woorden: *op de beurs;* zijnde de maatregelen genomen om die brieven eene afzonderlijke behandeling te doen ondergaan, voor het geval dat de kortheid des tijds tusschen de aankomst van de post en het oogenblik van het aangaan der beurs niet mogt toelaten, om alle brieven zonder onderscheid voor de daarbij belanghebbenden, op die wijze met den gevorderden spoed verkrijgbaar te stellen.

's Gravenhage, den 24sten September 1850.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

De Berlijnsche dagbladen en brieven van den 4den dezer zijn heden alhier niet aangekomen. Intusschen behelst een door de *Kölnische Zeitung* medegedeeld telegraphisch berigt uit Berlijn van den 4den het volgende:

„Het verzoek om ontslag des heeren von Radowitz is gisteren toegestaan geworden. Ook de ministers von Ladenberg en v. d. Heidt hebben hun ontslag gevraagd, maar tot dusverre niet bekomen. De eerste minister graaf v. Brandenburg is plotseling ernstig ziek geworden.

„Het ministerie heeft besloten de kamers tegen den 21sten dezer bijeen te roepen.

„De legatie-secretaris Rosenberg is naar Weenen vertrokken, met depêches betrekkelijk het tot stand brengen der vrije conferentien."

Een buitengewoon blad van de ministeriële *Deutsche Reform*, den 3den des morgens uitgegeven, zegt het volgende aangaande de zitting van den ministerraad, waarop de aftreding des heeren von Radowitz gevolgd is.

„Wij achten ons verpligt de hooggespannen verwachting aangaande den uitslag der jongste beraadslagingen van het kabinet door eenige mededeelingen te bevredigen; beraadslagingen, van zoo gewigtigen aard als sedert geruimen tijd niet hadden plaats gehad. Het gold de vraag of Pruissen, in het uitzigt op eene botsing, welke thans op één punt van het Duitsche vaderland als schier onvermijdelijk beschouwd kon worden, zich terstond op eenen algemeenen Europeschen oorlog moest voorbereiden. Dat Pruissen bij het bezetten van Keurhessen door Beijersche troepen geen onverschillig toeschouwer mogt blijven, was bij herhaling en duidelijk verklaard geworden, en zou ook zonder die verklaring onmogelijk zijn geweest. Maar moest men, nu de pas gevoerde onderhandelingen aan het algemeene Duitsche vraagstuk een gunstigen uitslag schenen te beloven, aan het mogelijke conflict in Keurhessen nog zooveel gewigt hechten? Of was het geoorloofd, wel is waar het regt en het regtstreeksche belang van Pruissen in Keurhessen te doen gelden, en toch gelijktijdig de hoop op vrede in het algemeen te bewaren, welke door het te gemoet komen der mogendheden bij de jongst gehouden conferentien was levendig geworden? Dit waren de vragen welke de ministers ernstig te overwegen hadden, en bij het beantwoorden waaraan de bij allen voorzeker even groote vaderlandsliefde helaas! tot een verschil van gevoelen leidde.

„Niemand in den raad der kroon kon van gevoelen zijn, dat Pruissen niet terstond zijne maatregelen in Keurhessen moest nemen. Bovendien ontving men nog staande de raadsvergadering het berigt, dat de afdeeling van den generaal Tietzen reeds in Keurhessen binnengerukt was. Gelijktijdig bragten berigten van elders de verzekering, dat de Beijersche troepen zelve eene ontmoeting zouden vermijden. Onder deze omstandigheden en bijzonder met het oog op de zoo even eerst verlevendigde hoop op eene vriendschappelijke overeenkomst, was de meerderheid der raadslieden van Zijne Majesteit niet van gevoelen, dat het oogenblik gekomen was, om door het mobiel maken van het geheele Pruissische leger, met inbegrip der landweer, zich tot een algemeenen oorlog voor te bereiden en de uitbarsting daarvan te helpen verhaasten. Van eene bevoegde zijde werd vooral daarop aangedrongen, dat reeds de oproeping des legers zelve den oorlog onvermijdelijk na zich zoude slepen. Kort geleden zou dat besluit desniettegenstaande toch misschien noodzakelijk zijn geweest, maar na den aard en het resultaat der jongste onderhandelingen scheen het niet noodzakelijk, en daar het nog vermeden kon worden, scheen het algemeen belang van Europa zoowel als dat van Pruissen het te verbieden. Te betreuren is het dat te dier zake onder de raadslieden der kroon eene scheuring heeft plaats gegrepen, welke vermoedelijk duurzame gevolgen zal hebben; maar wat ook ten aanzien der personen moge plaats grijpen, wij hopen dat de zaak, welke alleen beide de partijen, hoezeer dan ook met verschillende middelen, wilden bevorderen, dat de eer en het belang van Pruissen langs den weg des vredes even zeker gehandhaafd zal worden, als men ze aan den anderen kant door den oorlog wilde handhaven. De gevoelens verschilden niet in de beoordeeling van het Pruissische belang, maar alleen in de beoordeeling der tegenwoordige bemoeijingen van de vreemde mogendheden. God geve dat diegenen gelijk mogen hebben, die meenden vertrouwen te mogen koesteren."

De berigten uit onderscheiden Hessische plaatsen, in de Frankforter bladen van eergisteren voorkomende, houden het volgende in: Te Kassel

waren den 3den nieuwe Pruissische troepen ingerukt en bij de bewoners gehuisvest tot dat zij de kazernen konden betrekken. Over het gedrag dier troepen was men zeer tevreden, en de bevelhebber derzelve had op eene aanvrage van het stedelijk bestuur te kennen gegeven, dat hij wel bereid was, om op requisitie der bevoegde overheden militaire hulp te verleenen waar die noodig mogt wezen, maar voorloopig de handhaving der orde en de bewaking der openbare gebouwen aan de gewone burgerlijke autoriteit moest overlaten. Dien ten gevolge was de burgerwacht opgeroepen en met het bezetten der wachtposten belast geworden.

Ook te Fulda waren den 3den dezer nog 4000 man Pruissische infanterie met eenige stukken geschut aangekomen, terwijl in den morgen van dien dag de Pruissische voorhoede onder den generaal von Hatenaar Nebhof op den weg naar Schüchtern en Hanau voortgerukt was. Te Neuhof waren, zoo men verzekerde, reeds vroeger Beijersche kwartiermakers geweest. Te Hanau, waar de ontwapening der burgerwacht zonder eenige rustverstoring heeft plaats gehad, was het gerucht in omloop, dat het in de rigting van Fulda reeds tot eene bloedige botsing tusschen de beiderlijdsche troepen zoude gekomen zijn, en dat de Pruissen reeds tot Gelnhausen doorgedrongen waren. Dit gerucht werd echter voor ongegrond gehouden. — Uit Frankfurt zelf meldt men, dat den 4den aldaar uit Baden een deel Pruissische troepen is doorgekomen om zich te vereenigen met een corps hetwelk in de onmiddellijke nabijheid dier stad op Nassausch gebied bijeengetrokken werd.

Ten gevolge van het binnenrukken der Pruissen in Keurhessen heeft de Hessische regering hare diplomatieke betrekkingen met Pruissen afgebroken, haren gezant in Berlijn teruggeroepen, en daarvan aan den bij haar geaccrediteerden Pruissischen zaakgelastigde, den heer von Thiele, kennis gegeven, onder toezending van het volgende protest:

» De Pruissische regering heeft door hare troepen de grenzen van het keurvorstendom Hessen laten overschrijden, en op heden Kassel, de hoofd- en residentie-stad van Z. K. H. den Keurvorst van Hessen, militair doen bezetten, en door het in afschrift hiernevens gevoegde schrijven van den bevelvoerenden generaal graaf von der Groeben daarvan aan de keurvorstelijke regering kennis gegeven. Evenzoo zijn Pruissische troepen in de provincie Fulda binnengerukt.

» Zoowel dit binnenrukken van Pruissische troepen, als het bezetten van Keurhessische landstreken door dezelve, heeft in weerwil van het, bij de nota van het keurvorstelijk ministerie van buitenlandsche zaken van 23 September jl. aan het Pruissische ministerie van buitenlandsche zaken medegedeelde voorloopige protest, zonder het daartoe gedaan aanzoek van de keurvorstelijke regering, en tegen haren wil plaats gehad.

» Door deze handelwijs van de Koninklijk Pruissische regering is op de onafhankelijkheid en onschendbaarheid van het keurvorstendom, die aan hetzelve als een Duitschen bondsstaat door het bondsregt gewaarborgd zijn, inbreuk gemaakt.

» Op last en in naam van Z. K. H. den Keurvorst van Hessen verklaart het keurvorstelijke ministerie van buitenlandsche zaken, tegen deze schending der souvereiniteit van Z. K. H. den Keurvorst plegtig te protesteren, en beroept zich op de hulp en de bescherming van het doorluchtige Duitsche bondgenootschap.

» Wilhelmsbad, 2 November.

» Baumbach. »

Hamburger bladen melden, dat den 2den dezer te Kiel een Oostenrijksch officier is aangekomen, met depêches voor het stadhouderschap, het bevel van de Frankfurter bondsvergadering inhoudende om de vijandelijkheden tegen Denemarken onverwijld te staken. Terstond na ontvangst dier depêches hadden er langdurige beraadslagingen van het stadhouderschap met den staatsraad plaats gehad, omtrent het resultaat waarvan nog niets bekend was geworden.

ITALIE.

Volgens berigten uit Turijn van 30 October had zich de maare verspreid, dat dien morgen de lang te gemoet geziene bulle van excommunicatie uit Rome was aangekomen, en dat daarbij de Koning, de kamers, alle burgerlijke en regterlijke autoriteiten, plaatselijke besturen en bijzondere personen, die hunne goedkeuring aan de onder den naam des ministers Siccardi bekende wetten gegeven hebben, uit den schoot der katholijke Kerk worden uitgestooten. Ofschoon dit gerucht nog geene officiele bevestiging erlangd had, vond het toch algemeen geloof. Wordt het bevestigd, zegt een berigt, dan zal het eerste gevolg van dien maatregel wezen, dat de tot dusverre door de regering gevolgde staatkunde bij de natie eenstemmige ondersteuning zal vinden; zelfs de senaat, van wien men een ongunstig votum ten aanzien van het clericale vraagstuk verwachtte, zal dan niet kunnen nalaten zich naauw aan het ministerie aan te sluiten."

— Uit Rome wordt van den 26sten October gemeld, dat ten gevolge van het in werking brengen der nieuwe verordening op de patenten, waarbij aan alle kooplieden en neringdoenden eene buitengewone, vrij zware belasting wordt opgelegd, sedert dien morgen eene hevige gisting heerschte, en dat men niet zonder vrees voor onrustige bewegingen was.

FONDS-BERIGTEN.

Parijs 4 November: 5 pcts. renten fr. 92.35; 3 pcts. idem fr. 57.40.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 6den November.*

Uit de gewone driemaandelijksche berigten omtrent den staat der kolonien van de Maatschappij van Weldadigheid, thans onder dagteekening van 15 October openbaar gemaakt, wordt het volgende ontleend.

De bevolking is in de vorige drie maanden een weinig afgenomen, door mindere aankomst van bedelaars, dan er door ontslag, overlijden, als anderzins zijn afgegaan.

Hoewel de roodvonk te Veenhuizen heerschende was, en nog niet geheel heeft opgehouden, waren de sterfgevallen toch nog minder dan in het tweede vierendeeljaars.

De maand Julij kenmerkte zich over het algemeen door groote hitte, afgewisseld door zwaar onweder. In het begin van Augustus veranderde de weersgesteldheid en werd het vochtig en stormachtig, tot groote schade van onderscheidene veldgewassen, die vervolgens in de schoone maand van September gedeeltelijk hebben kunnen worden geoogst. Het bleek echter alstoen meer en meer, dat dit jaar geheel niet onder de voordeeligste voor den landbouw zou kunnen gerekend worden.

De rogge toch, die door den afwisselenden winter maar inzonderheid door de koude van de laatste helft van Maart reeds dun stond, werd bij den oogst ook slecht geladen bevonden, hetzij dat de nachtvorst, hetzij dat harde wind ze in den bloeitijd te veel beschadigd had.

Alle berigten van elders komen daarin dan ook tamelijk overeen, dat de rogge-oogst verre beneden de opbrengst van een goed gewas is gebleven, gelijk dit mede in de kolonien bij de taxatie bevonden is, zijnde de opbrengst aldaar geweest als volgt:

Gewone kolonien,	van	239	bunder	2803	mud	11.74	van het bunder.
Ommerschans,	»	194	»	2837	»	14.60	»
Veenhuizen n°. 1,	»	98	»	1143	»	11.67	»
» » 2,	»	95	»	1267	»	13.37	»
» » 3,	»	93	»	1175	»	12.56	»
Wateren,	»	19	»	279	»	14.48	»
Zamen		738	bunder	9504	mud	12.87	»

hetgeen van 6 tot bijna 8000 mud minder is dan er in de 3 vorige jaren verbouwd is geworden, toen de opbrengst gemiddeld 20 mud van het bunder beliep. Eene te grootere ramp, daar de rogge een der voornaamste is in de kolonien, en mitsdien de aankoop van het ontbrekende voor de consumtie belangrijke uitgaven zal te weeg brengen.

Het verbouw van zomergerst, hetwelk alleen te Ommerschans en Veenhuizen plaats vindt, is eveneens schier voor de helft mislukt, aangezien de opbrengst niet meer bedraagt dan hier volgt:

Ommerschans,	van	51	bund.	848	mud	16.53	van het bunder.
Veenhuizen n°. 1,	»	8½	»	115	»	13.83	»
» 2,	»	9	»	170	»	19.11	»
» 3,	»	7½	»	136	»	18,49	»
zamen		76	bund.	1269	mud	16.72	»

terwijl er verleden jaar 1786 mud of 25,56 mud van het bunder verkregen is. Met de daarin begrepen himalayagerst is het dit jaar niet beter gegaan: het schijnt dat ze nog minder dan de gewone zomergerst tegen droogte kan, waarvan wij vermeenen dat ze voornamelijk geleden heeft, ofschoon de vele wind in de maand van Augustus mede niet weinig heeft bijgedragen tot de gedeeltelijke mislukking van het gerst-verbouw in het algemeen, daar er toen zeer vele korrels zijn afgeslagen. De op rijen gezaaide gerst heeft over het geheel meer en beter zaad opgeleverd, zoodat wij het er voor mogen houden, dat die wijze van zaaijen verkieslijk is daar, waar geene bijzondere omstandigheid daartegen beletselen oplevert, hetgeen echter in de kolonien wel het geval is, te weten door het zaaijen van klaver- en ray-graszaden onder de gerst. Deze, te gelijker tijd met de gerst uit de hand gezaaid wordende, gelukken in de kolonien bijna altijd; doch wanneer de gerst op rijen gezaaid is, om daar tusschen twee of drie malen te kunnen schoffelen, kunnen de klaver en ray-graszaden niet eerder dan voor het laatste schoffelen worden gezaaid, wanneer dezelve veel minder goed aanslaan, en derhalve geen behoorlijk digt groenland na den gerst-oogst overlaten, zooals nu twee jaren achtereen ten duidelijkste is gebleken.

Op den haver-oogst valt mede niet te roemen. In de gewone kolonien was daarvan 53 bunders meer dan gewoonlijk gezaaid, vermits dit bundertal verleden najaar niet tijdig genoeg met winterrogge had kunnen bezaaid worden; de overige 13 bunders was een gedeelte van de tot snijvoer gezaaide haver, welke men echter daartoe heeft kunnen ontberen. Behalve de droogte van den voorzomer, heeft dit graan in Augustus door de stormwinden wel een vierde van zijn zaad verloren. De opbrengst is alzoo maar geweest als volgt:

Gewone kolonien,	van	66	bunder	1643	mud	24.87	van het bunder.
Ommerschans,	»	55	»	1269	»	23.15	»
Veenhuizen n°. 1,	»	20½	»	433	»	21.00	»
» » 2,	»	16	»	239	»	14.91	»
» » 3,	»	3½	»	364	»	26.74	»
Wateren,	»	4	»	89	»	23.05	»
Zamen		175	bunder	4037	mud	23.05	»

dat 825 mud in het geheel en 11,45 mud van het bunder minder is dan het verbouw van verleden jaar.

Van de boekweit zijn de opgaven van den oogst nog niet geheel binnen, daar van enkele akkers, waarop het gewas door de nachtvorst is bevroren geweest en mitsdien andermaal gezaaid is geworden, de vrucht nog moet worden ingezameld; doch het is reeds zeker, dat er mede geen half gewas van verleden jaar van verkregen zal worden, uit hoofde van dezelfde reeds vermelde oorzaken, die op de boekweit niet minder ongunstig gewerkt hebben.

Dat de hooi-oogst van de eerste snede 1050 voer heeft opgebragt is bij de vorige berigten vermeld. Alleen te Veenhuizen is daarbij een 2de snede gewonnen nog 88 voer, terwijl het klaver- en grasgewas in de andere kolonien geheel tot zomer-voeder is noodig geweest. Eene aanzienlijke hoeveelheid hooi, inzonderheid voor de gewone kolonien, zal er alzoo dit jaar tot hooge prijzen moeten worden aangekocht, dat gedeeltelijk zaam reeds geheel is geschied en bij de gestichten ook ten gesch... tijde heeft kunnen worden aangevoerd, doch door gebrek aan genoeg vaarwater nog niet overal in de gewone kolonien heeft kunnen geschieden.

De welstand van al het vee laat niets te wenschen over. Aan de gestichten wordt de botertaks van 70 Nederlandsche ponden voor elke koe dit jaar wederom ruim opgebragt. Van eigen redelijk goed slagtvee zijn de gestichten voor het loopende en het volgende quartaal wel voorzien.

Te bejammeren is het, dat wij ons dit jaar ook in de opbrengst der aardappelen belangrijk zien te leur gesteld, daar ze in het laatst van Julij weder door de bekende ziekte zijn aangedaan, zoodanig dat er van de vroegrijpe, waarvan eene buitengewoon groote hoeveelheid uitgepoot was, omstreeks 1/7 gedeelte door verrotting is verloren gegaan, terwijl de laten, met het rooijen waarvan men nog bezig is, maar ruim de helft van een goed gewas opleveren, zoodat de geheele opbrengst gezonde aardappelen op weinig meer dan 130 mud per bunder zal te staan komen. De schapenhouderij te Veenhuizen en te Wateren zal in het volgende jaar nog met ongeveer 800 à 900 stuks worden vermeerderd, in verband met de aldaar nog te vinden weide, dat geen onbelangrijke aanwinst voor den ...

dier plaatsen zal te weeg brengen, en hoedanige uitbreiding, in evenredigheid tot de voortgaande ontginning, dan ook wel gevorderd wordt.

Tot aan den oogst heeft er dezen zomer wederom aan de uitbreiding van den landbouw, door ontginning van veld, kunnen worden gearbeid.

Het turfmaken en droogen is dit jaar zeer voorspoedig gegaan en tijdig afgeloopen.

De herbouwde fabriek te Willemsoord is nu weder in vollen gang.

De koffijzak-weverij aan de bedelaars-gestichten wordt, op 150 getouwen, krachtdadig voortgezet.

De katoen-spinnerij, ofschoon door de duurte der ruwe boomwol dit jaar met veel minder voordeel hebbende kunnen werken, heeft ruim, en zelfs in weerwil dat er bij den brand te Willemsoord garens zijn verloren gegaan, in de behoeften kunnen voorzien. Van den 20sten der vorige tot den 20sten van deze maand heeft dezelve, tot het doen van eenige noodwendige herstellingen, moeten stil staan.

Al de overige fabriekmatige werkzaamheden en ambachten, ter voorziening in de behoefte van kleeding, huisraad en gereedschappen en van herstelling der gebouwen, bruggen en schutsluizen, blijven onafgebroken voortgaan, zonder noemenswaardige veranderingen.

Over bijzonder wangedrag of grove verkeerdheden van de kolonisten bestaat geen reden van klagen.

De godsdienstoefeningen worden geregeld bijgewoond, even als het katechetisch onderrigt.

Bij het bezoek en het opnemen der scholen, door een lid van de permanente commissie, is gebleken, dat de onderwijzers zich beijveren hunne moeijelijke taak met naauwgezetheid te vervullen en alzoo stof tot tevredenheid geven.

Gisteren avond (4 Nov.) heeft een treurig ongeval plaats gehad. Een der conducteurs van de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij, met name de Goede, bij de werkplaats te Haarlem, van den eenen waggon naar den anderen willende klimmen, had het ongeluk naar beneden te storten en onder den voortstoomenden trein te geraken. Eerst te Amsterdam werd hij gemist en men seinde zulks naar Haarlem. Toen vond men den ongelukkige met verbrijzelde ledematen buiten het spoor liggen; bij leefde nog, doch is in den afgeloopen nacht overleden.

Nog hebben wij het volgende te melden:

De locomotief *Lucifer*, voerende den eersten trein van Amsterdam naar Rotterdam, is heden bij het station Delft uit het spoor geraakt. Door den hevigen schok is de goederenwaggon op een beestenwagen geschoven, waardoor eene koe gekwetst is en deze beide rijtuigen beschadigd zijn. Verdere ongelukken zijn er niet bij voorgevallen. Omstreeks 3½ ure was de spoorweg weder vrij, zoodat de overige treinen ongehinderd hebben kunnen passeren. De oorzaak van dit ongeluk is tot nu toe onbekend.

(Nieuwe Rotterdamsche Courant.)

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 22 van het Bijblad II, behelzende het verslag van het verhandelde in de zitting der *Tweede* Kamer van den 5den November jl.; en

2°. vel 20 en 21 der *Bijlagen* van het genoemde Bijblad, inhoudende eenige laatstelijk bij diezelfde Kamer ingekomen stukken, uitgebragte verslagen enz.

De gemengde Commissie uit de beide Kamers der Staten-Generaal voor de bestaande Stenographische Inrigting bij die Kamers, verwittigt de belanghebbenden, dat het door haar uitgeschreven Stenographen-concours, waartoe hare vroegere, in de *Nederlandsche Staats-courant* geplaatste aankondiging van den 25sten October ll. betrekking had, op Vrijdag den 8sten November aanstaande, *des avonds ten half acht ure*, in het gebouw van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te dezer stede zal worden gehouden.

's Gravenhage, den 5den November 1850.

De Commissie voornoemd,
Gevers van Endegeest, *Voorzitter*.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordholland*.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 4den December des jaars 1850, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Noordholland, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 9de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, worden Aanbesteed:

Het Driejarig Onderhoud van de Willemsluis-Haven, de Haven- en Vangdammen, de Kanaalboorden, de Jaagwegen en de Bermen met de Dijken van het Noordhollandsch Kanaal, van de Willemsluis tot aan de Doorvaartsluis te Buiksloot, ingaande met den dag der goedkeuring van het Proces-verbaal van Aanbesteding, en eindigende den laatsten October 1853.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 12 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur E. de Kruijff, te Haarlem, en bij den Ingenieur Caland, te Purmerend.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Thorbecke.

Provincie *Utrecht*.

Verhuring van Landen in de Mijdrechtsche Droogmakerij.

Op Maandag den 25sten November des jaars 1850, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de Provincie Utrecht, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 8ste district, aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht worden Verhuurd:

De Landen in de Mijdrechtsche Droogmakerij, voor den tijd van een jaar, te rekenen van den eersten Januarij 1851.

Deze Verhuring zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De Voorwaarden der bovengemelde Verhuring zullen, boven en behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht te Utrecht, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Verhuring de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat Ortt, te Utrecht, en den Opzigter van Heusden, te Mijdrecht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Thorbecke.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 15den November 1850, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Staat, Commissaris des Konings in de Provincie Gelderland, of bij zijne *afwezigheid*, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem worden Aanbesteed:

Het Herstellen van 's Lands Rijswerken op de Boven-Rivieren in de Provincie Gelderland, met de Leverantie van al de daartoe benoodigde Materialen, in drie Perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur Conrad en den Ingenieur Blaauw, te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Thorbecke.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt hiermede, ten vervolge van zijne onder den datum van den 25sten Junij dezes jaars gedane aankondiging in de *Nederlandsche Staats-courant* voorloopig ter kennis van de *Zeevarenden* en verdere daarbij belang hebbende, dat vermoedelijk vóór het einde van de volgende maand December, op de thans reeds aanmerkelijk verhoogde Rijks-Vuurbaak te *Scheveningen* een Catadioptriek Lichttoestel van de derde grootte zal worden ontstoken, welk licht alsdan op een afstand van 4 Duitsche mijlen zigtbaar zal zijn, en dat daarentegen de bestaande Kustverlichting op den Kerktoren te *Brielle* alsdan zal worden opgeheven.

Zullende zoodra de juiste tijd der ontsteking van het eerstgenoemde en der opheffing van het laatstgenoemde licht zal zijn bepaald, zulks nader door middel van de *Nederlandsche Staats-courant* worden bekend gemaakt.

's Gravenhage, den 5den November 1850.

De Minister voornoemd,
E. Lucas.

MINISTERIE VAN OORLOG.

OPENBARE AANBESTEDING.

De eerstaanwezende Ingenieur te Groningen zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het Ontgraven, Afbreken en Opruimen van het Gewelf over het Damsterdiep onder den Wal regts van de Steentilpoort te Groningen.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 18den November 1850, des morgens ten twaalf ure, in het Logement het Wapen der Zeven Provintien, alwaar van den 11den November het Bestek zal liggen en Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den eerstaanwezenden Ingenieur te Groningen.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

*** De Directie maakt bekend, dat door haar zullen Geveild worden te *Amsterdam*, op *Donderdag den 21sten November* 1850:

16,444 Kranjangs en Kanassers *Java-Suiker*, liggende *aldaar*;
6,149 „ „ „ *idem*, „ te *Rotterdam*.

De Notitien met de Veil-Conditien zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 21 October 1850.

Van der Oudermeulen, *President*.
Tollenaar, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Blijkens Onderhandsche Acte, van den 1sten Julij 1850, behoorlijk geregistreerd, is er tusschen ons ondergeteekenden, *Franciscus van den Assem*, Leerlooijer, ter eene, en *Antonius Johannes Josephus de Groot*, Heel- en Vroedmeester ter andere zijde, beiden woonachtig te Dongen, aangegaan eene Vennootschap ter uitoefening eener Leerlooijerij en deszelfs handel onder de Firma *Frans van den Assem en Comp.*, waarvan beide de Vennooten de teekening hebben; zijnde aangegaan voor den tijd van Zes Jaren, ingegaan den 1sten Januarij 1850 en zullende, na een jaar te voren schriftelijke opzegging, eindigen den 31sten December 1855, en alzoo van jaar tot jaar blijven continueren.

F. van den Assem.
A. J. J. de Groot.

*** Bij eene Verklaring, op den 4den November 1850 afgelegd voor den Heer Plaatsvervangend Regter des Kantons Tiel, heeft de ondergeteekende, Leerlooijer aldaar, aan deszelfs Minderjarigen Zoon *Bart Post*, thans verblijf houdende te Gorinchem, Handligting verleend tot de uitoefening van het bedrijf van Leerlooijer, alsmede het drijven van allen daartoe betrekkelijken handel.

J. C. Post.

PRIJS-COURANT,

opgemaakt en uitgegeven den 4den November 1850,

op last van Zijne Excellentie den Heer Minister van Financien, door de beëedigde Makelaars J. S. Wurfbain, G. A. van der V... A. Craandijk, A. van Hall, P. J. A. Sundorff, T. J. B. Westerwoudt, P. E. H. Praetorius, J. H. Roelofsz, D. Reul Koopman, G... der Weijden Jr., L. H. Weetjen en den Gedelegeerde L. Huijsinga Jr., ter voldoening aan het bepaalde bij art. 11, litt. D der wet den 27sten December 1817, en voor zooverre de Buitenlandsche Effecten aangaat, naar aanleiding van art. 28 der wet van den ... Mei 1824, voor de regeling van het regt van successie van de waarde van effecten, actien en renten, behoorende tot nalatenschap... waarvan het regt van successie verschuldigd is.

NB. Van de Effecten, achter welke in de kolom van den interest niets ingevuld is, wordt op de memorie van aangeving geen ... interest gebragt, aangezien de te goed zijnde interest onder de getaxeerde waarde begrepen is.

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. pct.	WAARDE.	
BINNENLANDSCHE EFFECTEN.			
Inschrijving en Certificaten Werk. Schuld	$2^1/_2$	$56^1/_4$	pct.
Dito en dito	3	67	»
Dito en dito	4	$87^1/_2$	»
Oblig. ten laste der O. I. bezitt.	4	$86^1/_2$	»
Schuldbekentenissen Amortisatie-Syndicaat	$3^1/_2$	88	»
Schatkistbiljetten	4	100	»
STAD AMSTERDAM.			
Schuldbekentenissen 1829	5	$107^1/_2$	»
Losrenten 1845	4	100	»
STAD MIDDELBURG.			
Obligatien, genegotieerd à 3 pct.	$^1/_2$	$9^1/_2$	»
Kansbilletten		7	»
PARTICULIERE BINNENLANDSCHE NEGOTIATIEN.			
Actien in de Nederl. Bank (met bijberekening van rente à 4 pCt.)		138	»
Aandeelen in de Handel-maatschappij (met bijberekening van rente à $4^1/_2$ pCt.)		170	»
Dito dito in blanco	$4^1/_2$	160	»
Dito Amsterdamsche Entrepotdok	$4^1/_2$	$99^1/_2$	»
Aand. Holl.-IJzeren Spoorwegm.		65	»
Leening, dito A°. 1844	$4^1/_2$	$98^3/_4$	»
Obligatien Rhijn-spoorweg	$4^1/_2$	$90^1/_2$	»
Dito Haarlemmer-meer	5	104	»
Dito dito	$4^1/_2$	$98^1/_2$	»
Dito dito	4	$90^1/_2$	»
Dito in de Maatschappij van Weldadigheid, bij Vlaer en Kol.	$5^1/_2$	64	»
Dito in dito, bij idem	5	57	»
Dito in dito, bij idem	$4^1/_2$	53	»
Dito in de gecedeerde Oost-Vriesche Domeinen		f 615.00	
Dito Concordia nes parvae crescunt bij Ketwich en Voomberg		67	pct.
Heemskerk en van den Broeke		341	»
Spengler en de Waal		177	»
ten Sande en Jarman		255	»
Aandeelen in assurantie compagnien, bij Groese en Blanke		250	»
Lankhorst en Ravestein		168	»
J. Zuiderhoff en A. van de Poll		130	»
A. C. Bouman		160	»
Boolen en Lugt		136	»
A. van Bosse		141	»
Dito Societeit van Levensverzekeringen, bij P. Langerhuizen, opgerigt A°. 1807	4	162	»
BUITENLANDSCHE EFFECTEN.			
ENGELAND.			
Het divid. vervalt			
Actien in de O. I. Comp. Jan. en Julij		$265^1/_2$	»
Dito Bank. April en Oct.		209	»
Gered. 3 pcts. annuit. April en Oct.		96	»
Geconsolid. 3 pcts dito Jan. en Julij		$96^1/_4$	»
Wisselbrieven		f 11.75	
RUSLAND.			
Obligatien bij Hope en Comp. neg. 1798 en 1816	5	$103^3/_4$	pct.
Dito bij dito, 1828 en 1829	5	$103^1/_4$	»
1) Inschrijving op het Grootboek in assignaten	6	$64^1/_2$	»
1) Certificaten van dito, diverse administratie-kant. te Amsterdam	6	$65^1/_4$	»
1) (Den roebel te rekenen op één gulden.)			
2) Inschrijvingen in zilver	6	114	»
2) Dito en certificaten dito A°. 1831 en 1833	5	95	»
2) Certificaten van dito, administratie Hamburg A°. 1820	5	$97^1/_2$	»

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. pct.	WAARDE.	
RUSLAND. (*Vervolg*).			
2) Certificaten van inschrijving, administratie Amsterdam	5	$97^1/_2$	pct.
2) Obligatien van dito, te Londen.	5	$99^1/_4$	»
Dito dito dito	$4^1/_2$	$94^1/_2$	»
2) Inschrijving en certificaten van dito bij Hope en Co. c. s.	4	$86^1/_2$	»
2) Dito bij Stieglitz en Co.	4	86	»
2) Poolsche Schatkist-Oblig. Neg. 29 Febr. 1844	4	$75^1/_2$	»
2) (Den roebel te rekenen op twee gulden.)			
Aand. Polen, 1829, van fl. 300		f 245.00	
Dito dito, 1835, van fl. 500		- 145.00	
OOSTENRIJK.			
Obligatien op de Weener Bank, genegotieerd bij Goll en Comp.	5	$80^3/_4$	pct.
Dito, bij idem	$4^1/_2$	$65^1/_4$	»
Dito, bij idem	4	$64^1/_4$	»
Dito, supplementaire letter G en O.	4	$59^1/_4$	»
Dito, bij Osy en Zoon	5	$79^1/_4$	»
Dito, bij idem	$4^1/_2$	$64^1/_4$	»
Dito, bij idem	4	$63^1/_4$	»
Certificaten van Originele Weener obligatien, bij Goll en Comp.	$2^1/_2$	38	»
3) Obligatien, Weener metalliek.	5	$74^1/_4$	»
3) Dito	$4^1/_2$	64	»
3) Dito	4	58	»
3) Dito	3	46	»
3) Dito	$2^1/_2$	39	»
3) Dito	1	$14^1/_2$	»
3) Dito rente betaalb. te Amsterd.	5	79	»
3) (Den Weener florijn te rekenen op f 1.25 Ned. Courant.)			
Aandeelen in de Oostenrijksche Bank te Weenen	3	f 1125.00	
Dito neg. 25 millioen groot Weener flor. 500		- 900.00	
Dito dito, W. fl. 250		- 292.00	
FRANKRIJK.			
Inschrijving en Certificaten	5	$85^1/_2$	pct.
Dito dito	3	$52^3/_4$	»
Actien in de Fransche Bank en Certificaten van dito		f 1050.00	
(Den frank te rekenen op 50 cents.)			
BELGIE.			
4) Oblig. Negotiatie 1838	3	$62^1/_2$	pct.
4) Dito, 1836	4	$78^3/_4$	»
4) (Den frank te rekenen op 47½ cents.)			
Dito losrenten. A°. 1840	5	97	»
(Het pond sterling gerekend op f 12.)			
5) Inschrijving en certificaten.	$2^1/_2$	$46^3/_4$	»
5) Obligatien	$4^1/_2$	84	»
5) Den frank te rekenen op 50 cents.)			
PRUISSEN.			
Aandeelen leening A°. 1832		f 205.00	
SPANJE.			
6) Obligatien Londen, A°. 1834 à 85 p. st.	5	$13^1/_2$	pct.
6) Dito dito à 510 p. st.	5	$13^3/_4$	»
6) Dito Onbepaalde	5	13	»
6) Dito van A°. 1842	3	$38^3/_4$	»
6) Dito Passive Schuld		4	»
6) De 85 p. st. te rekenen op f 1000 Ned. cour.)			
7) Oblig. Binnenlandsche schuld.	3	$33^1/_4$	»
7) Uitg. schuld, Parijs		4	»
7) (De piaster gerekend op f 2.40 Ned. Court.)			
PORTUGAL.			
8) Oblig. A°. 1840 p. st. 100 thans	4	36	»
8) Dito A°. 1845 p. st. 100	4	$35^1/_4$	»
8) (Het pond sterling gerekend op f 12.)			
Dito, Binnenlandsche Schuld	5	38	»
(De 1000 M Reis gerekend op f 2500.)			
ITALIE.			
Certificaten Monte di Milano, bij S. en D. Saportas, c. s.	5	74	»
(De 1000 lires te rekenen op f 480 Ned. Court.)			

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. pct.	WAARDE.
PAUSELIJKE STAAT.		
Obligatien genegotieerd te Parijs.	5	74
Geconverteerde, bij J. van Beeck Vollenhoven, c. s.	5	74
(De lire te rekenen op 50 cents.)		
NAPELS.		
Certificaten van 5 pcts geconsolideerde schuld, bij Lamaison en Bouwer	5	89
(De lire te rekenen tegen 50 cents.)		
DENEMARKEN.		
Obligatien	4	91
Dito	$3^1/_2$	83
9) Dito genegotieerd te Londen	3	75
Dito dito 1849 en 1850	5	$99^1/_4$
AMERIKA.		
Obligatien neg. op de steden Washington, Alexandrie en Georgetown, bij D. Crommelin en Soonen	5	103
9) Obl. van de Citizens-bank in Louisiana A°. 1836 en 1837	5	95
9) Obl. v. de bank te Philadelphia, bij Rothschild		51
Dito dito bij Hope en Comp., n°. 1 à 5500		44
Dito bij dito, n°. 5501 à 10,000		69
MEXICO.		
9) Oblig. genegotieerd te Londen, geconverteerde, A°. 1846	5	$29^1/_2$
BRAZILIE.		
9) Oblig., genegotieerd te Londen bij Rothschild 1824 p. st. 100.	5	$90^1/_4$
9) Idem 200	5	89
9) Dito dito bij J. L. Goldsmit, 1843 p. st. 100 en 200	5	88
9) Dito dito bij Samuel en Philips, 1839 p. st. 100 en 200	5	88
COLUMBIA.		
9) Obligatien, ex Venezuela en ex Grenada		$3^1/_4$
VENEZUELA.		
9) Obligatien 6 pct. thans.	3	32
9) Uitgestelde schuld		12
NIEUW GRENADA.		
9) Obligatien 6 pct. thans.	$1^1/_2$	$17^1/_4$
9) Uitgestelde schuld		4
PERU.		
9) Obligatien, genegotieerd te Londen 6 pct. thans	$4^1/_2$	75
9) Uitgestelde schuld		35
9) (Het pond sterling te rekenen op f 12.)		

WISSELKOERSEN
ter Beurze van Amsterdam.

Madrid	op 2/m.	f 2.42	per Piast.
Lissabon	» 3 »	» 42.00	» 40 Gr.
Napels	» 2 »	» 80.50	» 40 Du...
Parijs	» Kort	» 56.37½	» 40 Kr.
Londen	» »	» 11.80	» L. St.
Hamburg	» »	» 35.12½	» 40 ...
Weenen	» 6/w.	» 29.25	» 20 ...
St. Petersburg	» 2/m.	» 1.84½	» ...

Amsterdam, dato als boven.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.